

TANUMS
KOMMUN

Omsorgsnämnden

Diarienummer:
ON 2020/0053-736

Riktlinje för färdtjänst och riksfärdtjänst

Dokumenttyp:	Riktlinje
Beslutad av:	Omsorgsnämnden
Gäller för:	Färdtjänsten och riksfärdtjänsten
Giltig fr.o.m.	2020-10-01
Senast reviderad:	2023-12-31
Dokumentansvarig:	Avdelningschef
Framtagen av:	Färdtjänsthandläggare Tommy Dahlgren
Version nr:	1

TANUMS
KOMMUN

Omsorgsnämnden

Diarienummer:
ON 2020/0053-736

Innehåll

INLEDNING	3
FÄRDTJÄNST	4
Vad är färdtjänst?	4
Vem kan beviljas färdtjänst?	4
Färdtjänst för barn	6
Färdtjänst till annan kommun, i andra kommuner eller mellan andra kommuner	6
Ledsagare och medresenär	7
Åtgärder vid nyttjandet av färdtjänst mot gällande regler	9
Avgifter	9
Ansökan, utredning och beslut	9
Information kring färdtjänstens utförande	10
Trafikutbud	10
Övriga bestämmelser	10
RIKSFÄRDTJÄNST	13
Vad är riksfärdtjänst?	13
Vem kan beviljas riksfärdtjänst?	13
Ledsagare	14
Medresenär	15
Trafikutbud	15

Inledning

Färdtjänst (anropsstyrd trafik) är en särskilt anpassad del av kollektivtrafiken och skall bidra till att de funktionshindrade ges samma förutsättningar som övriga kollektivtrafikresenärer. Det är av vikt att kommunen preciserar vilken målsättning som finns med kollektivtrafiken och hur den ska utvecklas för att vara tillgänglig för flertalet av medborgarna. Genom ökad tillgänglighet i den ordinarie kollektivtrafiken ska möjligheten till normalisering förstärkas och behovet av särlösningar minska.

Lag (1997:736) om färdtjänst ger kommunen de grundläggande kraven som måste uppfyllas. Det finns behov av generella bestämmelser om färdtjänstens utformning, dels för att uppnå kommunal likställighet, dels för att ge ett stöd i handläggningen av den individuella prövningen av färdtjänstillstånd. Detsamma gäller tillämpningen av Lag (1997:735) om riksfärdtjänst.

Färdtjänstens olika delar från själva tillståndsprövningen till utförandet av själva transporten ska präglas av kompetens och säkerhet. Medborgarna ska i sin kontakt med handläggare bemötas med respekt.

I styrdokument för funktionshindrade och äldre betonas rätten att bo kvar hemma, behålla sitt sociala nätverk, kunna leva ett så oberoende liv som möjligt, kunna delta i samhällslivet på lika villkor som andra och utveckla ett aktivt medborgarskap.

Då det gäller funktionshindrade barn och ungdomars behov av särskilt anpassad transport ska detta särskilt beaktas utan att frångå föräldrarnas ansvar.

Genom att utveckla samordningen av de resor som sker via färdtjänsten bidrar detta till ett bättre utnyttjande av kommunens ekonomiska resurser, en normalisering av färdtjänst med kollektivtrafiken samt bidrar till en god miljö.

Möjligheten till resor genom en kollektivtrafik som är tillgänglig för flertalet av medborgarna eller via särskilt anpassade transporter (färdtjänst) för de kommuninvånare som har speciella behov, blir en viktig del för att kunna förverkliga de mål kommunen antagit.

Genom riktlinjer tar omsorgsnämnden ett politiskt ansvar för färdtjänstens handläggning och planering och anger hur Lag (1997:736) om färdtjänst och Lag (1997:735) om riksfärdtjänst skall tolkas, så att en rättvis bedömning av varje enskild ansökan sker.

Färdtjänst

Vad är färdtjänst?

Den allmänna kollektivtrafiken utgörs av bussar och tåg. Kommunen trafikeras i huvudsakligen med bussar och Närtrafik. Den regionala trafiken ombesörjs av bussar och tåg.

I Tanums kommun är omsorgsnämnden, ansvarig nämnd för färdtjänst och riksfärdtjänst.

Kommunen kan efter erforderliga beslut överlåta sina uppgifter till trafikhuvudmannen inom Västra Götalands län och genom avtal har Tanums kommun därför uppdragit till Västtrafik AB att upphandla och administrera trafiken och beställningscentralen.

Lag (1997:736) om färdtjänst menar att färdtjänst endast gäller anordnande av transporter för personer med bestående funktionshinder. Är de allmänna kommunikationerna anpassade för funktionshindrade personer föreligger ingen rätt till färdtjänst.

Färdtjänst (anropsstyrd trafik) är en särskilt anpassad del av kollektivtrafiken som är till för personer som till följd av funktionshinder har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller resa med allmänna kommunikationer. I propositionen till lagen slås fast att färdtjänsten betraktas i första hand som en transportform i stället för en form av bistånd. Resor med färdtjänst ska i likhet med den allmänna kollektivtrafiken i största mån samordnas.

Vem kan beviljas färdtjänst?

Enligt 7 § Lag (1997:736) om färdtjänst skall tillstånd till färdtjänst meddelas den som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer.

Enligt domstolspraxis och som anammats av flertalet av Sveriges kommuner är att funktionshindret skall beräknas bestå minst tre månader för att inte betraktas som tillfälligt.

Detta innebär att funktionsnedsättningar som varar under kortare tid och som för den enskilde kan ge stora svårigheter i upprättande av sociala kontakter eller för att genomföra inköp inte faller inom Lag (1997:736) om färdtjänst

Vad lagen avser med väsentliga svårigheter är inte definierat. Att ge konkreta exempel på hur stora svårigheterna ska vara för att bedömas vara väsentliga är svårt att göra generellt. Domstolspraxis är här en vägledning i bedömningen. I den kan uttydas att det är svårigheterna i samband med resandet som är grund för färdtjänst och inte svårigheter vid resans mål.

Begreppet förflytta sig på egen hand är kopplat till själva resandet, att ta sig tillbusshållplatsen, att stiga på och av buss och inte förflyttningsmöjligheter i ett vidare perspektiv. Detta innebär att grund för färdtjänst inte är att man har svårighet att bära kassar. Färdtjänst kan inte beviljas till följd av att allmänna kommunikationer saknas eller är dåligt utbyggda, utan grunden för färdtjänst är enbart funktionshinder och dess konsekvenser.

För beviljande av färdtjänst gäller följande i Tanums kommun:

- Funktionshindret bedöms bestå i minst tre månader.
- Funktionshindret ska ge väsentliga svårigheter vid förflyttning eller vid resa med allmänna kommunikationer.
- Det skall finnas ett tydligt samband mellan funktionshinder och svårigheterna att förflytta sig själv i anslutning till resan eller att genomföra själva resan.
- Tillstånd till färdtjänst är personligt.
- Tillståndet är tidsbegränsat.
- Beviljande förutsätter att den sökande är folkbokförd i kommunen.

Färdtjänst för barn

I Lag (1997:736) om färdtjänst betraktas en som barn upp till 18 års ålder då det gäller rätt till färdtjänst. Barnkonventionen som 1 januari 2020 blev svensk lag beskriver i artikel 23.1 att ”ett barn som med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning bör åtnjuta ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar tilltron till den egna förmågan och möjliggör barnets aktiva del i samhällslivet”.

Utgångspunkten vid bedömning av barns behov av färdtjänst är funktionshindrets begränsningar i jämförelse med icke funktionsnedsatta barns utvecklings- och mognadsnivå.

Begränsningar

Enligt 7 § Lag (1997:736) om färdtjänst omfattar inte tillståndet transporter som av någon anledning bekostas av det allmänna. Tillstånd till färdtjänst omfattas inte av andra samhällsbetalda resor

Följande begränsningar gäller i Tanums kommun:

- Färdtjänst får inte användas för resor inom tjänsten då detta åligger arbetsgivarens ansvar.
- Färdtjänst får inte användas för resor som av någon anledning bekostas det allmänna så som skol- sjuk-och behandlingsresor.

Färdtjänst till annan kommun, i andra kommuner eller mellan andra kommuner

I 3 § Lag (1997:736) om färdtjänst står att varje kommun ansvarar, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst anordnas inom kommunen och om det finns särskilda skäl mellan kommunen och en annan kommun. En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner.

Kommunens skyldighet är i första hand att ansvara för färdtjänst inom kommunen. Vid särskilda skäl kan färdtjänst beviljas mellan kommunen och en annan kommun. Enligt förarbetet till lagen kan särskilda skäl vara, att arbetsplatsen ligger i en grannkommun eller att närmaste serviceort finns i grannkommunen. Om skälen är starka, vilket ej definierats, kan resan ske till en mer avlägsen kommun.

För färdtjänst till annan kommun gäller i Tanums kommun:

- Färdtjänsttillstånd gäller för resor *till/från* samtliga kommuner inom Västra Götalands län och angränsande kommuner till Västra Götaland.

Någon skyldighet för kommunen att ordna färdtjänst helt utanför den egna kommunen föreligger ej. Enligt praxis i kommunen och enligt tidigare rekommendation från Svenska Kommunförbundet har färdtjänst beviljats i annan kommun i samband med kortare besök, då det enbart är folkbokföringskommunen som kan bevilja färdtjänst. Detta för att underlätta besök hos närstående eller vistelse i sommarhus.

För resa i annan kommun eller mellan andra kommuner gäller:

- Vid resa i annan kommun eller andra kommuner utanför Västra Götaland gäller avståndsbaserade taxa. Startavgiften är 105 kronor för de första 10 kilometrarna därefter 3 kronor per kilometer. Den enskilde ersätts i efterhand, mot uppvisande av kvitto. Ansökan skall ske till handläggare i hemkommunen före planerad resa. Årlig uppräknings sker med följsamhet till den allmänna kollektivtrafikens prisjusteringar.
- Vid resa i annan kommun *inom* Västra Götalands län kan resenären beställa utan särskild prövning. Avgiftstaxan är avståndsbaserad enligt Tanums kommuns riktlinjer.

Ledsagare och medresenär

I 8 § Lag (1997:736) om färdtjänst står att om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resan, ska tillståndet gälla även ledsagaren.

Utifrån nuvarande lagtext beviljas ledsagare för behov som finns under själva resan. Ledsagare är en person som inte reser av eget intresse, utan endast är med för att stödja färdtjänstresenären för att denna skall kunna genomföra resan och stödet ej kan erhållas via transportören.

Ledsagare enligt denna lag är inte till för stödet efter själva resan. I lagen finns ej angivet om ledsagare ska betala en avgift för resan eller ej utan detta får beslutas av kommunen.

För beviljad ledsagare gäller följande i Tanums kommun:

- Tillståndsinnehavaren har behov av stöd under själva resan.
- Ledsagaren ska stiga på och av vid samma plats som färdtjänstresenären.
- Ledsagaren reser gratis.

- Den som själv är färdtjänstberättigad kan inte vara ledsagare.
- Efter individuell prövning kan färdtjänstresenär medges rätt till flera ledsagare.

Många färdtjänstberättigade kan genomföra resan själva eller med det stöd som transportören ger och utifrån detta beviljas inte ledsagare. Behov av stöd vid resans mål kan dock föreligga och utifrån detta har man möjligheten att medföra medresenär.

För medresenär gäller följande i Tanums kommun:

- Medresenär är en person som reser samma sträcka som färdtjänstresenären.
- Medresenären ska stiga på och av vid samma plats som färdtjänstresenären.
- Medresenären betalar samma avgift som färdtjänstresenären.
- Den som inte beviljats ledsagare har rätt att medföra en medresenär utan särskild prövning.
- Resenär som är beviljad ledsagare kan ej medföra medresenär.
- Efter individuell prövning kan färdtjänstresenär medges rätt till flera medresenärer. Egna barn kan följa utan prövning.
- Medresenär kan även vara assistans/servicehund.

Tillståndets tidsbegränsning – omfattning

I 9 § Lag (1997:736) om färdtjänst ska tillståndet till färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare.

Tillstånd får i skälig omfattning förenas med föreskrifter om vilket färdstätt som får användas, hur många resor tillståndet omfattar och inom vilket område resor får göras. Om det finns särskilda skäl får tillståndet även i övrigt förenas med villkor.

Det är kommunen som bedömer vad som är skälig omfattning och särskilda skäl när det gäller begränsningar. Enligt lagens förarbete skall begränsningar inte ske då det gäller antalet resor till eller från arbetet eller andra nödvändiga resor.

I Tanums kommun gäller följande:

- Tillstånd meddelas normalt för viss tid.
- Vid tidsbegränsning ges tillstånd minst för tre månader och högst tre år, om inte särskilda skäl föreligger. Särskilda skäl kan vara funktionshindrets art som ej möjliggör resa med allmänna kommunikationer oavsett utveckling av kollektivtrafiken. Färdtjänst beviljas tills vidare i dessa fall.

- Funktionshindrets svårighetsgrad och förväntade varaktighet avgör tillståndets giltighetstid och omfattning:
- Färdtjänst beviljas för obegränsat antal resor.

Åtgärder vid nyttjandet av färdtjänst mot gällande regler

I 12 § Lag (1997:736) om färdtjänst står att en tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd till att anlita färdtjänst, om förutsättningarna för färdtjänsten inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten.

Resor som uppenbart genomförts i strid mot gällande föreskrifter och villkor betraktas ej som färdtjänstresa. Om sådana resor genomförts faktureras färdtjänstresenären hela beloppet för resan. Detsamma gäller för resor där rätten till färdtjänst upphört eller återkallats.

Utåtagerande/våldsamt uppträde i fordonet av färdtjänstresenär, hot mot medresenär och chaufför samt skadegörelse av fordon och fordonsutrustning betraktas som allvarlig överträdelse av föreskrifter och villkor för färdtjänst. Detta skall föranleda återkallelse av färdtjänstillståndet. Beslut om återkallelse är överklagningsbart.

Avgifter

Enligt 10 § Lag om färdtjänst har kommunen rätt att ta ut en avgift för färdtjänsten. Enligt 11 § samma lag ska denna avgift vara skälig och får inte överstiga tillståndsgivarens självkostnader.

I Tanums kommun gäller följande:

- Egenavgiften i Tanums kommun bygger på Västtrafik AB:s *avståndsbaserade taxa* som baseras på en grundavgift för upp till 10 km resa samt därefter påslag per kilometer.
- För resor till och från arbetet (inkomst av tjänst) erläggs gängse egenavgift för färdtjänstresor som är avståndsbaserad. Avdrag för arbetsresor enligt skattelagstiftning samt ansökan hos Försäkringskassan om merkostnadsersättning för resor kan göras av tillståndshavaren.
- Resenären kan efter individuell prövning beviljas att betala en subventionerad månadsavgift för dagliga resor till arbetet.

- Arbetsresor kan bara ske mellan en bostadsadress och en arbetsplatsadress. Övriga resor i arbetet skall bekostas av arbetsgivare.
- Om sådana resor på något sätt bekostas av det allmänna, kan reducering av avgift inte beviljas. Egenavgiften erläggs direkt till chauffören i samband med resan. Undantagsvis kan betalning ske med faktura.

Ansökan, utredning och beslut

I Lag om färdtjänst 13–16 §§ regleras hur handläggning av ärenden skall ske. Handläggningen av färdtjänst följer de regler som anges i förvaltningslagen och personalen lyder under bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen.

Information kring färdtjänstens utförande

Nedan beskrivs den servicenivå som erbjuds vid tillstånd till färdtjänst. Funktionshindrets art styr vilket färdmedel som krävs för att ombesörja transporten.

När resan genomförs med personbil, storbil eller specialfordon gäller följande:

FÄRDTJÄNSTENS SERVICENIVÅ

Färdtjänstillståndet innebär alltid att resenären kan få följande service vid färdtjänstresa:

- Hjälpin i och ut ur fordon.
- Hjälpin med säkerhetsbälte.
- Hjälpmedel och bagage in i och ut ur fordon.
- Bagage får medtas, två matkassar/en resväska eller motsvarande som kan bäras av resenär på kollektivtrafik.
- Hjälpin till och från ytterdörr i markplan (egen fastighet, flerbostadshus samt allmänna lokaler såsom affär, bank, apotek etc.)
- Förflyttningshjälpmedel enligt hjälpmedelsförteckning får medföras utan kostnad vid färdtjänstresa.

- Ledarhundar är att ses som utprovat hjälpmedel och kan medföras utan kostnad. Service och assistanshundar kan medfölja som medresenär mot avgift. Dock skall hundar alltid resa i särskild bur som är placerad i bagageutrymme. Ibland kan då behövas ensamåkning. Resa med djur kan hänvisas till särskilda fordon på grund av att hänsyn ska tas till allergier.
- Trappklättrare kan beviljas efter utprovning under högst 6 månader på hemadress. Liggande transporter eller manuell bärhjälp (bumping) kan ej tillgodoses i resor med färdtjänst

Dessutom kan efter särskild prövning följande service erhållas:

- Specialfordon kan beviljas för person som inte kan förflytta sig in i personbil och därmed inte kan genomföra en resa med färdtjänst på annat sätt än resande i utprovad/ordinerad rullstol/elrullstol under färd.
- Att bli hämtad och lämnad inomhus.
- Rätt att vara ensam resenär i fordonet.
- Resa i enbart framsäte eller baksäte.

Trafikutbud

Färdtjänsten är ett komplement till allmän kollektivtrafik.

I Tanums kommun gäller följande:

- **Resor i färdtjänsten får genomföras med fritt antal resor dygnet runt.**
- **Resan ska beställas hos den beställningscentral kommunen/Västtrafik AB tecknat avtal med.**
- **Resor bör beställas senast dagen innan resa före planerad resa, dock tidigast 14 dagar innan önskad resdag.**
- **Resor kan vid behov beställas senast en timme innan planerad resa.**
- **Avbokning av resa skall göras senast 1 timma innan resa skulle utförts.**
- Färdtjänstresenär ska resa med det fordon som entreprenören hänvisar till och som är lämpligt utifrån funktionshinder och resetillfälle.

- Resor i färdtjänsten samordnas i möjligaste mån. Beställningscentralen utför samordningen i samband med bokningen av resan. Samordningen kan innebära att ett fordon kan ha flera resenärer, där olika huvudmän bekostar resan. Samordningen får dock inte innebära att resans omvägstid förlänger resan med mer tid än vad som anges i avtalet om servicenivåer.
- En resa ska gå från en adress till en annan och uppehåll kan inte göras under resa

Övriga bestämmelser

I färdtjänstfordonet finns tillgång till bälteskudde för barn. Om barnet har behov av annan bilsäkerhetsutrustning är resenären ansvarig för att ta med den.

Vid bomresor skall skäl till ej utförd resa utredas, och kommunens kostnad för resan debiteras tillståndshavaren vid konstaterad oskälig orsak.

Riksfärdtjänst

Vad är riksfärdtjänst?

Den allmänna kollektivtrafiken i Sverige utgörs av ett flertal olika transportsätt som är olika väl anpassade för personer med funktionshinder. För dem som till följd av stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt finns riksfärdtjänst. Riksfärdtjänst är en ersättning för extra kostnader som uppstår vid resa mellan olika kommuner i Sverige.

De extra kostnaderna ska uppstå till följd av funktionshinder och kan bestå av att resenären behöver ha en ledsagare med sig vid resa med allmänna kommunikationer eller av att ett särskilt fordon måste användas för resan. Kan en person med funktionshinder resa på egen hand med kollektivtrafik med den service och hjälp som ges, kan denna inte beviljas riksfärdtjänst.

Vem kan beviljas riksfärdtjänst?

Färdtjänstberättigad kan använda färdtjänst för anslutningsresor till och från allmänna kommunikationer.

1 § En kommun ska på de villkor som anges i denna lag lämna ersättning för reskostnad för de personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

5 § Tillstånd ska meddelas om:

1. resan till följd av den sökandes funktionshinder inte till normala reskostnader kan göras med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare,
2. ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet,
3. resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun,
4. resan görs med taxi, ett för ändamålet särskilt anpassat fordon eller med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, och
5. resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

Lagens formulering innebär, att kraven för tillstånd till riksfärdtjänst är högre än för färdtjänst. Lagen anger ingen skyldighet för kommunen att anordna transporten. Resan ska inte kunna göras till normala kostnader. Om en resa kan genomföras med färdtjänst ska riksfärdtjänst inte beviljas.

För tillstånd till riksfärdtjänst gäller i Tanums kommun:

Tillstånd till riksfärdtjänst kan meddelas personer som till följd av stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

- Funktionshindret ska förväntas bestå i minst tre månader för att betraktas som varaktigt.
- Den sökande ska vara folkbokförd i kommunen.
- Utgångspunkten vid bedömning av barns behov av riksfärdtjänst är vad som kan anses gälla för andra barn i motsvarande ålder.
- Tillstånd ges normalt bara för en resa i taget. Undantaget om flera resor med samma resmål och ändamål ska göra under en avgränsad period, där det är sannolikt att funktionshinder och allmänna kommunikationer inte förändras.
- Avsaknad eller glest utbud av allmänna kommunikationer är inte något skäl som i sig berättigar till riksfärdtjänst.
- Bedöms den sökande klara att resa med tåg på egen hand kan inte riksfärdtjänst beviljas.
- Bedöms sökande klara en tågresor med ledsagares hjälp så kan inte riksfärdtjänst med annat färdmedel bli aktuellt p.g.a. att tågtiderna inte passar.

Ledsagare

6 § Om den som söker tillstånd till riksfärdtjänst behöver ledsagare under resan, så ska tillståndet gälla även ledsagare. Avgift får inte tas ut för ledsagare som behövs för att genomföra resan. Att kommunen har beviljat ett tillstånd med ledsagare innebär enligt lagen ingen skyldighet för kommunen att anskaffa ledsagare. Behovet av ledsagare ska vara knutet till själva resan och inte behov vid resmålet.

För beviljad ledsagare gäller följande i Tanums kommun:

- Ledsagare är en person som måste medfölja för att kunna stödja riksfärdtjänstresenären för att denne ska kunna genomföra resan.
- Ledsagaren ska kunna tillgodose de behov som den färdtjänstberättigade har för att kunna genomföra resan.
- Ledsagare beviljas den resenär som behöver mer hjälp än trafikföretagets personal kan ge.
- Om en tillståndshavare inte kan genomföra en resa med ledsagare och med stöd av trafikföretaget kan tillstånd till ytterligare ledsagare beviljas.
- Att trafikföretaget inte uppfyller sina åtaganden är inte en grund för att bevilja ledsagare.
- Ledsagare ska stiga på och av vid samma plats som riksfärdtjänstresenären.
- Ledsagare reser gratis.

- Den som själv är färdtjänstberättigad kan inte var ledsagare.
- Vid resa med personbil och specialfordon beviljas ledsagare endast vid behov av kvalificerat stöd under resan. Det ska vara hjälp av sådan art att det inte är möjligt eller rimligt att chauffören kan bistå i dessa situationer.

Medresenär

Medresenär som begrepp finns inte omnämnt i lagen men tillämpas av flertalet kommuner.

I Tanums kommun gäller följande vad gäller medresenär:

- Medresenär är en person som reser samma sträcka som den riksfärdtjänstberättigade vid resa med personbil/specialfordon.
- Medresenär ska stiga på och av på samma plats som färdtjänstresenären.
- Den som inte beviljas ledsagare har rätt att medföra en medresenär utan särskild prövning.
- Efter individuell prövning kan resenär medges rätt till flera medresenärer. Exempel på grund för detta kan vara om resenären har minderåriga barn eller om minderårig resenär har syskon eller föräldrar som behöver resa med, men även andra situationer kan bedömas som skäligena.
- Resenär som är beviljad ledsagare kan till följd av individuella skäl även beviljas medresenär. Grund för detta är samma som för rätten att medföra flera medresenärer i färdtjänst.
- Antalet medresenärer kan aldrig bli större än att sällskapet ryms i det anvisade fordonet.
- Medresenär betalar resans verkliga kostnad enligt gällande taxa

Trafikutbud

7 § Tillstånd till riksfärdtjänst får förenas med föreskrifter om färd sätt.

Med färd sätt menas vilket färdmedel som får användas men också regler för samåkning. Det är alltid funktionshindret som styr vilket färd sätt som erbjuds, när beslut om riksfärdtjänsten fattas.

I Tanums kommun gäller följande:

- I första hand beviljas resa med allmänna kommunikationer med ledsagare. På de flesta tåg finns rullstolslyft samt särskilt anpassade vagnar vilket gör att även rullstolsburna kan klara tågresor. Tågen är helt rökfria och det finns särskilda vagnar avsedda för allergiker. Tågtrafiken handikappanpassas fortlöpande. Behov av ledsagare vid tågresor kan vara befogat för att resan ska kunna genomföras. Ledsagaren kan behöva hjälpa resenären på toalettbesök eller vara ett

allmänt stöd för att resan ska kunna genomföras. Beslut om tågresa med ledsagare kan kombineras med färdtjänstfordon för att resenären ska komma ända fram till besöksadressen.

- I andra hand beviljas resa med allmänna kommunikationer i kombination med resa med personbil eller specialfordon. Denna reseform beviljas förutsatt att det medför att resan annars blir särskilt kostsam.
- I tredje hand beviljas resa med allmänna kommunikationer i kombination med personbil eller specialfordon tillsammans med ledsagare.
- I vissa fall kan flyg vara ett billigare alternativ än tåg med ledsagare. Flyget har generellt en hög servicenivå och för resenärer med funktionshinder finns oftast extraservice. En sådan resa kan vid behov kombineras med riksfärdtjänstresa komma att kompletteras med tillstånd för tåg med ledsagare eller färdtjänstfordon.
- I sista hand beviljas resa med personbil eller specialfordon med eller utan ledsagare. Tillstånd att åka färdtjänstfordon hela resvägen kan bli aktuellt när sökande, inte ens med hjälp av ledsagare, har förutsättningar att på ett rimligt sätt klara en resa med allmänna kommunikationer.
- Resan ska genomföras på billigaste sätt, vilket innebär att rangordningen ovan i enstaka fall kan frångås.
- Tillstånd till dyrare färdmedel än allmänna kommunikationer medges inte endast med motivering att ledsagare saknas för resan, att biljett inte finns att tillgå vid önskad avresetid eller att man inte litar på att trafikföretaget uppfyller sitt åtagande om stöd.
- Resor med personbil och specialfordon skall samordnas.
- Resor med allmänna kommunikationer ska genomföras på billigast möjliga avgångstid.
- Önskad avresetid kan förskjutas inom samma dag.
- Upphåll under resan medges inte.
- Det åvilar resenären att själv ordna med ledsagare, när tillstånd till sådan är beviljad.

Om riksfärdtjänst har beviljats för resa med allmänna kommunikationer så bokar och betalar den enskilde själv resan. Tanums kommun betalar ut ersättning i efterhand mot uppvisande av kvitto samt biljett. Biljett som inte har använts ersätts inte